

Vieritutkimusten tekeminen varotoimihuoneissa

Yleistä

Määritykset pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan siten, että laitteita ei tarvitse viedä varotoimihuoneeseen. Näytteet otetaan joko laitteiden näytteenottimiin tai laskimonäytteenä suoraan putkiin, joista määrittäminen tehdään varotoimihuoneen ulkopuolella. Mikäli vieritutkimuslaite on sellainen, että näyte ei säily näytteenottimessa tai putkessa, on laite tuotava mukaan varotoimitilaan ja huolehdittava aseptisesta työjärjestyksestä. Laite on puhdistettava käytön jälkeen pintapuhdistusliinoilla. Laitteiden kestävyys käytössä oleville pintapuhdistusaineille on tarkistettava laitetoimittajan ohjeista. **Ehdottomasti on vältettävä puhdistusaineen joutumista paikkoihin, joissa mittaus tapahtuu (esim. liuskaportin sisälle).**

Vieritutkimusmittareiden käyttö ja tarvikkeiden säilytys

Mittareiden laadunvarmistus on tehtävä säännöllisesti ja vanhentuneita tarvikkeita ei saa käyttää.

Mikäli käytetään mittareita, joita käytetään **vain** varotoimihuoneissa **satunnaisesti, on niiden toiminta tarkistettava kontrolliliuoksen avulla aina ennen käyttöönottoa.** Tulokset on merkittävä mittareiden laadunvarmistusseurantalomakkeille. Liuskat on säilytettävä aina **omassa purkissa**, myös varotoimihuoneessa. Purkeissa on joko korkissa tai seinämissä ainetta, jotka pitävät liuskat kuivina ja käyttökelpoisina. Käytössä nuo kuivattavat aineet vähitellen haihtuvat, joten purkkeja ei voi uusiokäyttää. Samoin liuskojen erien (lot) jäljitettävyys katoaa, jos ne eivät ole alkuperäisessä purkissa.

Glukoosimittaus sulkutilalla varustetussa huoneessa

Sulkutilalla varustetussa huoneessa mittari ja liuskat voivat olla sulkutilassa. Potilashuoneeseen mennessä otetaan siitä mukaan tarvittava määrä liuskoja ja mittari. Mittarin liuskoja ei saa säilyttää muualla kuin alkuperäisessä purkissa ja purkkia ei viedä potilashuoneeseen. Mittaria ei tarvitse suojata erikseen. Tarvittaessa mittari voidaan suojata huoneessa käynnin ajan muovipussilla, mikäli siinä on paljon näppäimiä ja vaikeasti puhdistettavia koloja. Pyritään välttämään laskemasta mittaria huoneessa oleville tasoille. Suositeltavaa on viedä tarvikkeet huoneeseen esim. kaarimaljassa. Noudatetaan aseptista työjärjestystä. Huoneesta poistumisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä. Mittaria ei jätetä potilashuoneeseen.

Glukoosimittaus huoneessa ilman sulkutilaa

Huone, jossa ei ole sulkutilaa ja mittaria käytetään **koko osastolla** tai kotihoidossa. Mittaria ei tarvitse suojata erikseen. Tarvittaessa mittari voidaan suojata varotoimihuoneessa käynnin ajan muovipussilla, mikäli siinä on paljon näppäimiä ja vaikeasti puhdistettavia koloja (esim. Pulse-glukoosimittarit suojataan aina muovipussilla varotoimihuoneeseen viettäessä). Pyritään välttämään laskemasta mittaria huoneessa oleville tasoille. Suositeltavaa on viedä tarvikkeet huoneeseen esim. kaarimaljassa. Noudatetaan aseptista työjärjestystä. Mukaan huoneeseen otetaan vain tarvittava määrä liuskoja. Huoneesta poistumisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä. Tätä tapaa voidaan soveltaa

myös kotihoidossa.

**Glukoosimittaus ilman
sulkutilaa ja määrittämiä
tehdään usein**

Huone, jossa tarvitaan glukoosimittaria usein varotoimien aikana ja jossa ei ole sulkutilaa. Mittari ja liuskat säilytetään potilashuoneessa koko varotoimiajan. Kun noudatetaan aseptista työjärjestystä, verensokerin mittaaminen tehdään ennen muita tehtäviä. Varotoimihuoneessa ollessa myös vaihdetaan suojakäsineitä siirryttäessä hoitotoimenpiteestä toiseen, joten liuskat otetaan purkista desinfioiduin käsin, joihin on desinfioinnin jälkeen puettu puhtaat suojakäsineet. Muut liuskat pysyvät käyttökelpoisina. Liuskat säilytetään omassa purkissaan ja purkki on suljettuna varotoimihuoneessa. Tällöin liuskoja ei tarvitse heittää varotoimien purun jälkeen pois, vaan purkki ja mittari pyyhkitään ulkopinnoilta pintadesinfektioliinalla. Näin purkkiin jääneet liuskat ovat käyttökelpoisia. **Mikäli kaikki eivät ole noudattaneet aseptista työjärjestystä, on varotoimien purkamisen jälkeen loput liuskat heitettävä roskeen.** Varotoimien purkamisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä.

**CRP-, Hemoglobiini- ja
StrepA-määrittäminen**

Määrittäminen, joissa näyte otetaan näytteenottoon (kuten CRP, QuikRead Go laitteella tehtäessä, StrepA-osoitus näytteenottoon, Hemoglobiini Hemocue 201+ kyveti). Laite pidetään varotoimihuoneen ulkopuolella. Näyte otetaan ensimmäisenä aseptista työjärjestystä noudattaen näytteenottoon ja annetaan huoneen ulkopuolelle tehtäväksi. Näytteenottoon **ei voi pyyhkiä** desinfioivilla pyyhkeillä ulkopuolelta.

**INR-mittaus sulkutilalla
varustetussa huoneessa**

Sulkutilalla varustetussa huoneessa mittari ja liuskat voivat olla sulkutilassa, josta otetaan mukaan tarvittava määrä liuskoja ja mittari potilashuoneeseen mennessä. Mittarin liuskoja ei saa säilyttää muualla kuin alkuperäisessä purkissa, ja purkkia ei viedä potilashuoneeseen. Mittaria ei tarvitse suojata erikseen. Tarvittaessa mittari voidaan suojata erityksessä käynnin ajan muovipussilla, mikäli siinä on paljon näppäimiä ja vaikeasti puhdistettavia koloja. Pyritään välttämään laskemasta mittaria huoneessa oleville tasoille. Suositeltavaa on viedä tarvikkeet huoneeseen esim. kaarimaljassa. Noudatetaan aseptista työjärjestystä. Huoneesta poistumisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä. Mittaria ei jätetä potilashuoneeseen.

**INR-mittaus huoneessa
ilman sulkutilaa**

Huone, jossa ei ole sulkutilaa ja mittaria käytetään koko osastolla. Mittaria ei tarvitse suojata erikseen. Tarvittaessa mittari voidaan suojata varotoimihuoneessa käynnin ajan muovipussilla, mikäli siinä on paljon näppäimiä ja vaikeasti puhdistettavia koloja. Vältetään laskemasta mittaria huoneessa oleville tasoille. Suositeltavaa on viedä tarvikkeet huoneeseen esim. kaarimaljassa. Noudatetaan aseptista työjärjestystä. Mukaan huoneeseen otetaan vain tarvittava määrä liuskoja. Huoneesta poistumisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä. Tätä tapaa voidaan soveltaa myös kotihoidossa.

**Ketoainemittaus
sulkutilalla varustetussa
huoneessa**

Sulkutilalla varustetussa huoneessa mittari ja liuskat voivat olla sulkutilassa, josta otetaan mukaan tarvittava määrä liuskoja ja mittari potilashuoneeseen mennessä. Mittaria ei tarvitse suojata erikseen. Tarvittaessa mittari voidaan suojata varotoimihuoneessa käynnin ajan

Kliinisen kemian ja

mikrobiologian palveluyksikkö

Päiväys 10.9.2025

Versio 1.0

muovipussilla, mikäli siinä on paljon näppäimiä ja vaikeasti puhdistettavia koloja. Vältetään laskemasta mittaria huoneessa oleville tasoille. Suositeltavaa on viedä tarvikkeet huoneeseen esim. kaarimaljassa. Noudatetaan aseptista työjärjestystä. Huoneesta poistumisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä. Mittaria ei jätetä potilashuoneeseen.

**Ketoainemittaus
huoneessa ilman
sulkutilaa**

Huone, jossa ei ole sulkutilaa ja mittaria käytetään koko osastolla. Mittaria ei tarvitse suojata erikseen. Tarvittaessa mittari voidaan suojata varotoimihuoneessa käynnin ajan muovipussilla, mikäli siinä on paljon näppäimiä ja vaikeasti puhdistettavia koloja. Vältetään laskemasta mittaria huoneessa oleville tasoille. Suositeltavaa on viedä tarvikkeet huoneeseen esim. kaarimaljassa. Noudatetaan aseptista työjärjestystä. Mukaan huoneeseen otetaan vain tarvittava määrä liuskoja. Huoneesta poistumisen jälkeen mittarin ulkopinnat puhdistetaan desinfioivalla pyyhkeellä. Tätä tapaa voidaan soveltaa myös kotihoidossa.

**Tukilaboratorio/-
henkilöt**

Seinäjoen keskussairaala, kliinisen kemian laboratorio
Vieritutkimuksista vastaava laboratoriohoitaja, p. 415 5495
Vieritutkimuksista vastaava kemisti, p. 050 474 3744
Aluelaboratorioiden henkilökunta etunimi.sukunimi@hyvaep.fi

Korvaa ohjeen

Uusi ohje

Muutokset